

Svar på remitterat förslag till nationell högspecialiserad vård

Remissunderlag: Analcancer 5936/2024

Sakkunniggruppens förslag på vad som ska vara nationell högspecialiserad vård inom vårdområdet analcancer och på hur många enheter vården ska bedrivas remitteras öppet för synpunkter från alla intresserade. Remissynpunkterna möjliggör en bredare konsekvensanalys och att ett mer förankrat förslag till nationell högspecialiserad vård kan gå vidare i processen. Justeringar i förslaget kan göras efter beaktande av remissynpunkterna.

I remissvaren för området analcancer är Socialstyrelsen särskilt intresserad av om ni tillstyrker fyra alternativt fem enheter.

Remissynpunkter

Remissinstans(er): Akademiska sjukhuset och Uppsala universitet

Förslag till definition och avgränsningar

- Tillstyrker
- Tillstyrker med synpunkter
- Tillstyrker inte

Förslag till antal enheter

- Tillstyrker fyra enheter
- Tillstyrker fem enheter
- Tillstyrker inte fyra eller fem enheter

Region Uppsala och Uppsala universitet anser att vården bör utföras vid tre enheter av följande skäl:

- Erfarenhet visar att centralisering av behandlingen leder till förbättrade resultat.
- Incidensen av analcancer kommer över tid att minska tack vare HPV-vaccinationer.

Region Uppsala och Uppsala universitet ser i sin risk- och konsekvensanalys att den största risken för patienterna med analcancer på kort och medellång sikt är om övergången till NHV skulle medföra uppbyggnad av en ny verksamhet. Vid just denna cancersjukdom är skickligheten och erfarenheten hos de experter som designar patienternas strålbehandling och därefter följer patienten för att utvärdera behandlingsutfall och kontrollera för eventuella recidiv helt avgörande för optimal vårdkvalitet. Region Uppsala och Uppsala universitet anser att detta är unikt för diagnosen och ett starkt skäl att koncentrera vården. En NHV-struktur med tre utförare skulle säkerställa högsta vårdkvalitet för hela Sveriges befolkning.

RCC-strukturen har inneburit att Region Uppsala etablerats som behandlande center för Mellansverige och Stockholm som gemensamt samlar cirka 40 procent av Sveriges befolkning.

Verksamheten för analcancer är integrerad i en sammanhållen onkologioorganisation med flertalet synergier mellan olika patientgrupper. I detta samverkanssystem och tack vare stora vårdvolymerna har Region Uppsalas verksamhet vid Akademiska sjukhuset kunnat etablera sig som ett ledande center i Norden med behandlingsresultat på kort och lång sikt som är bland de bästa i Europa.

Ett argument som framförs i sakkunnigas yttrande för en utökning till fem utförare är minskad sårbarhet. Sedan 2017 har cirka 1500 patienter behandlats på fyra sjukhus. Det finns inget som tyder på att patienter skulle överförts till annan enhet inom RCC-strukturen på grund av resursbrist. Några patienter har överförts på grund av personliga skäl såsom närhet till släkt och vänner eller sommarbostad i annan region.

De sakkunniga som förespråkar fem enheter ställer kvalitet och patientsäkerhet mot den enskilda patientens restid. Visserligen skulle patienterna från Stockholm slippa resorna till Uppsala om ett nytt center tilläts starta upp i Region Stockholm, men i det NHV-system som nu byggs upp i Sverige får många patienter resa betydligt längre än så för att erhålla högspecialiserad vård. Generellt har detta för patienterna mycket mindre betydelse än önskan om högsta möjliga vårdkvalitet.

Särskilda villkor

Region Uppsala och Uppsala universitet har inga synpunkter att lämna på de särskilda villkoren.

Konsekvensanalys

Region Uppsala och Uppsala universitet instämmer inte med följande påstående från sakkunniggruppens utlåtande: "Eftersom vården redan är koncentrerad på nationell nivå kommer inte ett förslag med fyra eller fem enheter att påverka dessa perspektiv i någon större utsträckning." Detta är felaktigt givet att ett stort antal patienter under en uppbyggnadsfas kommer att få sin behandling vid en enhet utan erfarenhet av analcancerbehandling om den nuvarande strukturen ändras.

För ytterligare konsekvensanalys, se resonemanget under antal enheter.